

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на јавна седница одржана на 05.02.2025 година, врз основа на примена жалба од јавната обвинителка **Ленче Ристоска**, го донесе следново:

МИСЛЕЊЕ ЖАЛБАТА Е ОСНОВАНА

Текстот со наслов **„Нека остане запишано, да не биде некажано: ОБИЕ ЗАКОНИ ШТО ДЕНЕС ГИ НОСИМЕ СЕ ЗА ДА НЕ ГОНАТ НАС ТИЕ ШТО НЕКОГАШ ЌЕ ДОЈДАТ“**, објавен од интернет порталот – онлајн медиум Вечер.мк (vecer.mk) на 03.01.2026 г., отстапува од професионалните и етичките стандарди при известувањето.

ЖАЛБА

Жалителката до СЕММ, 16.01.2026 г., упати жалба за текстот со наслов „Нека остане запишано, да не биде некажано: ОБИЕ ЗАКОНИ ШТО ДЕНЕС ГИ НОСИМЕ СЕ ЗА ДА НЕ ГОНАТ НАС ТИЕ ШТО НЕКОГАШ ЌЕ ДОЈДАТ“, објавен од интернет порталот – онлајн медиум Вечер.мк (veser.mk) на 03.01.2026 г., при што се жали на повреди на неколку члена од Кодексот на новинарите на Македонија, на „неточно и нефер известување“, „мешање на факти и мислења, вест и коментар“ и „пристрасност и неурамнотеженост во информирањето“.

Во жалбата, меѓу другото, се наведува: „Во рамките на ова интервју, новинарката изнесува и пренесува квалификација дека моето професионално однесување како јавен обвинител е „клиентелистичко-политичко“. Ваквата оценка е изнесена без никаква фактичка поткрепа, анализа или проверени податоци и претставува пашална и дискредитирачка вредносна квалификација. Сметам дека со ваквото постапување новинарката Ивона Талевска постапила спротивно на основните принципи и правила утврдени во Кодексот на новинарите на Македонија...“.

Притоа се наведуваат одредбите од Кодексот што ја регулираат „обврската за точност и проверка на информациите“, „обврската за професионално и етичко однесување“ и „почитување на принципот за разграничување меѓу фактите и мислењата“, односно наведените одредби во членовите 1, 13 и 15 од Кодексот на новинарите на Македонија.

Во жалбата на СЕММ му е доставена целата содржина во пдф формат (компјутерски скриншот од текстот и линкот од објавата), образложение на жалителот, како и реакцијата што ја упатила до медиумот.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со востановената процедура (член 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби), по приемот на жалбата стапи во контакт со медиумот и побара да се изјасни по однос на наводите во жалбата.

Притоа, го потсети медиумот и на можноста случајот да се реши по пат на медијација, пред да биде разгледуван од членовите на Комисијата за жалби. На медиумот детално му беа појаснети наводите на жалителот и основите по кои смета дека е постапено непрофесионално при известувањето.

До СЕММ во предвидениот рок не беше доставен одговор од медиумот.

МИСЛЕЊЕ НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека текстот со наслов „**Нека остане запишано, да не биде некажано: ОВИЕ ЗАКОНИ ШТО ДЕНЕС ГИ НОСИМЕ СЕ ЗА ДА НЕ ГОНАТ НАС ТИЕ ШТО НЕКОГАШ ЌЕ ДОЈДАТ**“, објавен од интернет порталот – онлајн медиум Вечер.мк (veser.mk) на 03.01.2026 г., отстапува од професионалните и етичките стандарди при известувањето, при што е прекршен член 14 од Кодексот на новинарите на Македонија.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА МИСЛЕЊЕТО

Комисијата ги разгледа фактите поврзани со случајот и утврди дека станува збор за интервју што го медиумот го направил со премиерот Христијан Мицкоски за повеќе актуелни теми од јавен интерес, меѓу кои и за состојбите во правосудството, при што иако без експлицитно спомнување на името и презимето, предмет на критика е и жалителката, јавната обвинителка Ленче Ристоска.

Комисијата, иако го препознава јавниот интерес во реализирањето интервју како новинарски жанр, сепак нагласува дека новинарот е должен секое интервју да го води непристрасно и на начин што нема да им служи на интересите на една политичка партија или на носителот на јавна функција со кој се реализира интервјуто. Меѓународната федерација на новинарите (IFJ) во преамбулата на [Глобалната етичка повелба за новинарите](#), усвоена во 2019 година, нагласува дека „**одговорноста на новинарот кон јавноста има предност пред која било друга одговорност, особено кон неговите работодавачи и кон јавните власти**“, а во принципот 13 дека „**новинарот треба да избегнува – или да стави крај на – секоја ситуација што би можела да го доведе до судир на интереси при вршењето на професијата.**“ Принципот на непристрасност во интервјуата со политичарите новинарите треба да го демонстрираат со тоа што прашањата ќе ги поставуваат со неутрален тон, нема да користат вредносни квалификации и термини, ќе се држат до фактите и ќе се обидат да претстават и други спротивставени гледишта, наместо да се залагаат само за одредена политичка агенда или гледиште.

Во конкретниот случај, Комисијата констатираше дека интервјуто е пристрасно водено од медиумот, дека новинарката не воспоставила критичка дистанца и дека со своите прашања и коментари го фаворизирала гледиштето на политичката партија на власт и на актуелниот премиер. Тоа се препознава во следните прашања:

- „Додека ние работиме за време на новогодишните празници, додека разговараме, знаете дека Зоран Заев заедно со Венко Филипче и Колашинац од „Зобек Мајнинг“ скијаат во Германија?“
- „За странските инвестиции, нешто што е една од успешните политики на владата предводена од ВМРО-ДПМНЕ...“
- „Од новиот државен јавен обвинител очекувате да го реши овој канцер во обвинителството како што го нарекуваат правниците, а тоа се 10-те поранешни специјални обвинители?“

Во ниту едно прашање новинарката не се обидува да изнесе критички став или став на друга страна, ниту пак ги оспорува и реагира на формулациите како што е следната: „... Да, и сега јас ја слушам и просто не можам да верувам со каков тип на медиокритети ние имаме работа.“

Медиумот, преку новинарката што го води интервјуто, за јавната обвинителка која иако не е експлицитно спомната, сепак од контекстот може јасно да се препознае во ликот на жалителката Ленче Ристовска, во еден момент дури и констатира дека станува збор за јавен обвинител чие однесување е „клиентелистичко - политичко“ .

При жанрот интервју, професионалните и етичките стандарди сепак наложуваат новинарот што го води интервјуто да ги претставува и другите гледишта или „втората страна“, да има критичка дистанца од соговорникот, да се труди да биде непристрасен и да обезбеди професионална дистанца од политичките субјекти, што во овој случај не е сторено.

Од тука, Комисијата сметаше дека е прекршен член 14 од Кодексот на новинарите на Македонија:

Член 14

Известувањето од политичките процеси, посебно од изборите треба да биде непристрасно и избалансирано. Новинарот мора да обезбеди професионална дистанца од политичките субјекти.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата едногласно одлучи како што е погоре наведено. Во работата на Комисијата учествуваа членовите: Снежана Трпевска, Мирче Адамчевски, Сефер Тахири, Тамара Чаусидис, Жана Божиновска и Димитар Мицев.

Со почит,

Совет за етика во медиумите
на Македонија

Претседателка на Комисијата за жалби
Снежана Трпевска

